

Socialnämnden

2026-02-24

Nathalie Larsson

Plats och tid för
sammanträdet:

Stora sammanträdesrummet, kommunhuset, måndag den 2 mars 13:10

Ärenden:

1. Val av protokolljusterare, tid och plats
2. Godkännande av dagordning s. 2
3. Individärenden s. 3
4. Förvaltningschefen informerar s. 4
5. Internbudget 2025 för socialnämnden s. 5
6. Årsbokslut 2025 för Socialnämnden s.11
7. Rapport om gynnande beslut enligt 11 kap 1 § Socialtjänstlag (2025:400)
och enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
som inte verkställts inom tre månader, kvartal 4 2025 s.26
8. Tillsynsplan alkohollagen s.29
9. Uppföljning tillsyn 2025 s.34
10. Genomlysning LSS s.38
11. Initiativ om rutin för uttag ur belastningsregistret s.47
12. Genomlysning äldreomsorgen s.50
13. Information om Lotsens lokaler s.61
14. Rapport läkemedelsavvikelser 2025-11-01-2025-11-31 s.62
15. Delegationsbeslut s.66
16. Övriga rapporter s.67
17. Delgivningar s.68
18. Övriga frågor s.69

Elisabeth Åberg (L)
ordförande

Frånvaro meddelas ordföranden så ersättare kan kallas in.

Godkännande av dagordning

Godkännande av dagordning för Socialnämnden.

Individärenden

Skickas separat via SEFOS box senast under fredagen veckan före sammanträdet.

OBS! viktigt att alla ledamöter loggar in och läser handlingarna innan sammanträdet!

Förvaltningschefen informerar

Förvaltningschef ger nämnden aktuell information.

SN 2026-3-040

Internbudget år 2026 för Socialnämnden

Kommunfullmäktige beslutade 2025-10-13, § 119, om budget 2026 och flerårsplan 2027–2028 samt strategisk verksamhetsplan, dnr. KS 2025-378-042. Socialnämnden ska därefter besluta om internbudget enligt beslutad budgetprocess.

Handläggare: Ritwa Frang
Socialförvaltningen

Mottagare: Socialnämnden

Internbudget år 2026 för Socialnämnden

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2025-10-13, § 119, om budget 2026 och flerårsplan 2027–2028 samt strategisk verksamhetsplan, dnr. KS 2025-378-042. Socialnämnden ska därefter besluta om internbudget enligt beslutad budgetprocess.

Ärende

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till internbudget 2026 utifrån de budgetramar och anvisningar som antogs av kommunfullmäktige 2025-10-13.

Kommunfullmäktige fattade beslut om preliminära budgetramar 2025-06-09, § 80, och hade då tilldelat 673 000 kronor extra till socialnämnden.

Socialnämnden beslutade 2025-09-08, § 112, att dessa 673 000 kronor skulle kvarstå för politiska prioriteringar inom socialnämndens verksamhetsområden.

2025-10-13, § 119, fastställde kommunfullmäktige budgetramarna och socialnämndens preliminära budget blev fastställd.

I förslag till internbudget 2026 föreslår socialförvaltningen att den politiska prioriteringen är LSS-enheten och att 673 000 kronor fördelas till LSS-enheten. Motiveringen till detta är att det vid genomlysning av LSS-enheten har framkommit att enheten har felbudgeterats vilket lett till ett budgetunderskott på 6 104 000 kronor under verksamhetsåret 2025.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att fördela 673 000 kronor till LSS-enheten i internbudget 2026

att fastställa internbudget år 2026

Bilagor

Internbudget 2026 Socialnämnden

Underskrift:

Ritwa Frang
Socialchef

Beslutet skickas till:
Akten

Internbudget år 2026 för socialnämnden

Kommunfullmäktige beslutade 2025-10-13 § 119 om budget 2026 och flerårsplan 2027–2028 samt strategisk verksamhetsplan, dnr. KS 2025-378-042. Respektive nämnd ska därefter besluta om internbudget enligt beslutad budgetprocess.

Budgetram 2026 för socialnämnden är 133 228tkr och innebär en ökning med 1 120 tkr jämfört med 2025.

Verksamhet (belopp i tkr)	Nettokostnad 2024	Budget 2025	Budget 2026
Socialnämnden	146 281	132 108	133 228
Förvaltning och socialnämnd	9 313	14 360	12 220
IFO	30 891	24 834	28 026
LSS	17 041	10 874	12 113
Hemgården	27 477	25 164	25 418
Hemtjänst	21 619	21 776	22 001
Klockarbergsgården	22 716	23 685	22 713
Hemsjukvård	11 388	11 415	10 737

Kommentar till budget år 2026

Syftet med internbudgeten är att tydliggöra Socialnämndens ekonomiska ramar, prioriteringar och planerade resursanvändning för verksamhetsåret 2026. Internbudgeten utgör ett styrdokument som följer upp kommunfullmäktiges beslutade budgetramar och ska säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt och i enlighet med nämndens uppdrag.

Internbudgeten omfattar nämndens planerade verksamhet, kostnader och prioriteringar för året. För verksamhetsåret 2026 har Socialnämnden tilldelats en budgetram om 133 228tkr och innebär en ökning med 1 120 tkr jämfört med 2025.

Socialnämnden fattade 2025-09-08, § 112 beslut om genomlysning av enheten LSS/Socialpsykiatri. Beslutet fattades till stor del med anledning av det budgetunderskott som enheten visade under 2025.

Den avvikelsen kan till största delen förklaras med att budgeten minskat med 5,37 mkr mellan år 2024 och 2025. Den minskade budgeten förklaras med att såväl Lotsen som Smedjan avvecklas. Korttidsboendet i Smedjan avvecklades, men lokalen finns kvar – och ska finnas kvar varför hyran fortfarande bekostas av LSS-enheten. Verksamheten Lotsen finns också kvar, liksom lokalen till och med september 2025. Dessutom har budgeten för personlig assistans minskat avsevärt trots att verksamheten inte förändrats, vilket också förklarar underskottet. Kort sagt har budgeten minskat väsentligt mer än vad som varit planerat, och möjligt, i verksamheten.

Vid årsbokslut år 2025 så visar LSS-enheten på ett budgetunderskott med 6 104 tkr.

En fördelning i internbudget 2026 måste därför göras. De enheter som uppvisar ett positivt resultat 2025 fördelar därför pengar till LSS-enheten; Hemsjukvården 770 tkr, Klockarbergsgården 840 tkr samt Förvaltning och socialnämnd 1 075 tkr.

Kommunfullmäktige fattade beslut om preliminära budgetramar 2025-06-09, § 80 och hade då tilldelat 673 000 kronor extra till socialnämnden.

Socialnämnden beslutade 2025-09-08, § 112 att dessa 673 000 kronor skulle kvarstå för politiska prioriteringar inom socialnämndens verksamhetsområden.

2025-10-13, § 119 fastställde Kommunfullmäktige budgetramarna och Socialnämndens preliminära budget blev fastställd.

I förslag till internbudget 2026 föreslår socialförvaltningen att den politiska prioriteringen är LSS-enheten och att 673 000 kronor fördelas till LSS-enheten. Motiveringen till detta är att det vid genomlysning av LSS-enheten har framkommit att enheten har felbudgeterats vilket lett till ett budgetunderskott på 6 104 000 kronor under verksamhetsåret 2025.

Socialförvaltningen har genomfört en organisationsförändring. Socialpsykiatri och kontaktpersoner LSS/SoL har flyttats från LSS-enheten till IFO-enheten. Därmed har 2 637 tkr flyttats från LSS-enheten till IFO-enheten.

Socialförvaltningen kommer att behöva rekrytera en verksamhetutvecklare som ansvarar för den fortsatta omställningen av nya socialtjänstlagen och kvalitetsutveckling av socialförvaltningen. Denna kostnad går under Förvaltning och socialnämnd. Denna tjänst kommer att finansieras med statsbidrag. Socialförvaltningen har rekviderat 2 176 118 kr i statsbidrag från Socialstyrelsen för fortsatt omställning till nya socialtjänstlagen.

Under år 2026 kommer socialförvaltningen att ansöka om och rekvidera ändamålsenliga statsbidrag från Socialstyrelsen varför bedömning görs att en del av socialförvaltningens kostnader kan täckas av dessa.

Investeringsbudget (belopp i tkr)	2026
Socialnämnden	800
Digitalisering	400
Arbetsverktyg	100
Arbetsmiljö	100
Möbler boenden och kontor	200

Kommentar till investeringsbudget år 2026

Under 2026 uppgår Socialnämndens investeringsbudget till 800 tkr och omfattar fyra områden:

Digitalisering, arbetsverktyg, arbetsmiljö och möbler till både boenden och kontor.

Investeringarna är satsningar som syftar till att möta den demografiska utvecklingen där en växande andel äldre ställer nya krav på nära vård och den nya socialtjänstlagen som innebär en omställning till en mer tillgänglig och förebyggande socialtjänst.

Inom verksamheterna finns behov av nya möbler och inventarier för att ersätta uttjänta äldre möbler. Fokus är de äldre med omsorgsbehov och att skapa ändamålsenliga gemensamma ytor som är inbjudande och främjar social samvaro. Samtidigt erbjuder detta en god arbetsmiljö för personalen.

Digitaliseringsarbetet fortsätter med egna satsningar, gemensamma delar med Handslaget och uppbyggnaden av fler e-tjänster i Skinnskatteberg kommun. Digitala verktyg och digitaliseringen handlar mycket om utvecklingen som rör informationssäkerhet, patientsäkerhet, dokumentation och digitala lösningar för möten i säker miljö. De digitala lösningarna bidrar till effektivare och säkrare arbetsprocesser.

Flera av insatserna är fleråriga och kommer att färdigställas under hela planperioden, men investeringarna 2026 förväntas öka måluppfyllelsen redan innevarande år.

Årsbokslut år 2025 för Socialnämnden

Socialnämndens verksamhetsberättelse och ekonomiska redovisning ingår som en del i kommunens årsbokslut 2025. Årsbokslutet kommer vidare att behandlas via kommunstyrelsen för att slutligen godkännas av kommunfullmäktige.

Handläggare: Ritwa Frang
Socialförvaltningen

Mottagare: Socialnämnden

Årsbokslut 2025 för socialnämnden

Bakgrund

Socialnämndens verksamhetsberättelse och ekonomiska redovisning ingår som en del i kommunens årsbokslut 2025. Årsbokslutet kommer vidare att behandlas via kommunstyrelsen för att slutligen godkännas av kommunfullmäktige.

Ärende

Årsbokslut för Socialnämnden har upprättats. I årsberättelsen beskrivs nämndens ansvarsområde, viktiga händelser och måluppfyllelse.

Den ekonomiska redovisningens utfall visar ett underskott på 916 tkr och orsaken till detta beskrivs i kommentarerna till budgetutfallet.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att godkänna upprättat Årsbokslut år 2025 för socialnämnden.

Underskrift:

Ritwa Frang
socialchef

Bilagor

Årsbokslut 2025 Socialnämnden

Beslutet skickas till:
Akten
kommunstyrelsen
kommunfullmäktige

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

Socialnämnden

Ordförande: Elisabeth Åberg (L)
Vice ordförande: Vanja Leneklint (L)
Antal ledamöter: 5 ordinarie och 2 ersättare

Förvaltningschef: Ritwa Frang
Antal årsarbetare: 135,32 tillsvidare och 9,69 visstidsanställda

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för den löpande verksamheten och förbereder ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige. Verksamheterna vänder sig till äldre personer, personer med funktionsnedsättning och kommuninvånare som behöver hjälp med sin ekonomi eller sin livsföring i övrigt.

Uppdraget utförs av socialförvaltningen genom verksamhet i egen kommunal regi, avtalssamverkan och externa utförare.

Socialförvaltningen är uppdelad i övergripande förvaltning, IFO-enhet, LSS/Socialpsykiatri-enhet, Hemgården, Klockarbergsgården, Hemtjänst och Hemsjukvård.

Ledningsgruppen består av socialchef, enhetschef IFO-enheten, enhetschef Hemgården, enhetschef Klockarbergsgården, enhetschef Hemtjänst, enhetschef LSS/Socialpsykiatri och enhetschef Hemsjukvården. Till förvaltningskontoret hör också tjänsterna Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), Socialt ansvarig samordnare (SAS), Projektledare Nya SoL, systemadministratör, välfärdstekniksamordnare samt administratör 20%.

Förvaltningskontor och ledningsgrupp arbetar med kvalitetssäkring, ansökningar av statsbidrag, administration och verksamhetsutveckling.

Äldreomsorg verkställer insatserna hemtjänst och äldreboende. Hemgården är ett särskilt boende för äldre och där finns även korttidsvård äldre. Klockarbergsgården är ett demensboende.

Hemsjukvården utför insatser på socialförvaltningens boenden och i ordinärt boende samt paramedicin.

LSS/Socialpsykiatri-enheten har verksamheterna gruppbostad, personlig assistans, daglig verksamhet, korttidsplatser barn och ungdom, kontaktpersoner, stödfamiljer, ledsagarservice och avlösarservice. Socialpsykiatri innehåller boendestöd och daglig sysselsättning. Verkställighet av insatser LSS och SoL/socialpsykiatri som inte finns i egen regi verkställs genom externa utförare.

Inom IFO-enheten finns myndighetsutövning SoL/LSS/LVU/LVM och verkställighet av insatser som utförs i egen regi, genom avtalssamverkan eller genom externa utförare. Öppenvård i egen regi med uppsökande verksamhet, familjebehandling och stöd/behandling vuxna är under uppbyggnad.

Handläggning av familjerätt, serveringstillstånd, bostadsanpassning och familjerådgivning utförs genom avtalssamverkan. Avtalssamverkan innebär att kommuner och regioner exempelvis kan utföra uppgifter åt invånare i andra kommuner.

Måluppfyllelse

Inom socialnämnden mäts måluppfyllelse med ett färginstrument – röd, gul eller grön.

Röd = målet är inte uppfyllt

Gul = målet är delvis uppfyllt

Grön = målet är uppfyllt

Socialnämnden har 2025-04-14 antagit verksamhetsplan för 2025 där socialförvaltningen har brutit ner kommunfullmäktiges mål till mer specifika mål för socialnämndens verksamheter.

Socialförvaltningen har tagit fram följande mål:

Kommunfullmäktiges mål:

En attraktiv kommun där alla individer lever ett gott liv med hållbar välfärd och trygghet genom livet

Socialnämndens mål:

Socialnämndens välfärdstjänster ska hålla god kvalitet och utgå från individens behov ska hålla god kvalitet och utgå från individens behov

Indikator:

Läkemedelsavvikelserna minskar

Brukarenkäter genomförs inom alla områden (utom äldreomsorgen där Socialstyrelsens enkät används)

Placeringen i hemtjänstindex förbättras.

Metoden Bostad först införd.

Måluppfyllelse:

Aktiviteter har gjorts för att minska läkemedelsavvikelser:

- Fortsatt arbete med uppföljningar, utbildningar och redogörelser till socialnämnden.
- Samarbete med enhetschefer i hemtjänst, särskilda boenden och LSS-boende.

2024 = 288 läkemedelsavvikelser

2025 = 233 läkemedelsavvikelser

Läkemedelsavvikelser har minskat med 19%.

Aktiviteter har gjorts för att genomföra brukarenkäter inom alla områden:

- Förberedelser genomfördes för att delta i brukarenkätundersökningar.
- Aktiva kontakter med klienter/brukare planerades för att få en hög svarsfrekvens på enkäterna.

Resultat 2025: Arbetet gjordes inte fullt ut vilket resulterade i en låg svarsfrekvens för alla områden inom Individ- och familj. Den största orsaken bedöms vara brister i planeringen kring arbetet.

Aktiviteter har gjorts för att förbättra hemtjänstindex:

- Arbetet med att förbättra och uppdatera informationen på hemsidan är klart.
- Förstärkning med 50% biståndshandläggare äldre har genomförts. Detta kommer att leda till att uppföljningar av insatser genomförs.

2024 = 286 resultat i hemtjänstindex

2025 = 264 resultat i hemtjänstindex

Aktiviteter har gjorts för att införa metoden Bostad först:

- Kartläggning av behoven i kommunen kopplat till Bostad först har genomförts.
- Studiebesök har genomförts i kommuner som har implementerat metoden.
- Förslag till beslut att implementera metoden Bostad först har lämnats till socialnämnd och tekniska utskottet. Socialnämnden har fattat beslut om att implementera metoden. Tekniska utskottet har ännu inte fattat beslut.
- Ansökt och beviljats statsbidrag via Region Västmanland för att implementera metoden.
- Ansökt statsbidrag via Socialstyrelsen för år 2026. Beslut har inte kommit vid tidpunkten för upprättandet av verksamhetsberättelsen,
- Utbildning i metoden genomfördes i september för både förtroendevalda och tjänstemän.

Måluppfyllelse: **GUL**

Socialnämndens mål:

Socialnämnden ska skapa förutsättningar till egen försörjning för invånarna

Indikator:

Ett aktivt arbete inom IFO med arbetsgivare och föreningar för att skapa praktikplatser

Kostnaden för ekonomiskt bistånd (kr/inv) ska minska (Kolada ID N31001)

Minska antalet hushåll med ekonomiskt bistånd-försörjningsstöd

Måluppfyllelse:

Aktiviteter har gjorts för att skapa praktikplatser och har mottagits positivt av arbetsgivare och föreningar i Skinskattebergs kommun:

- Samverkan med näringslivschef och ansvariga för kontakten med föreningsliv
- Uppsökande verksamhet gentemot arbetsgivare i Skinskattebergs kommun och föreningar

Resultat 2025: IFO-enheten har besökt 24 arbetsgivare och informerat om nya socialtjänstlagen och ett önskemål om samverkan med näringslivet för att erhålla praktikplatser som i förlängningen ska leda till en ordinär anställning. Under praktiken ansvarar socialförvaltningen för handledning och försäkring. Tre arbetsgivare har avböjt och resterande vill ha ny kontakt då det finns en faktisk praktikant aktuell. Målgruppen för denna insats är 10 personer.

En person har under 2025 erhållit denna form av praktikplats hos en arbetsgivare. Arbetsgivaren var mycket nöjd med insatsen men kunde efter genomförd praktikperiod inte anställa personen pga bristande språkkunskaper.

Totalt antal hushåll med ekonomiskt bistånd per 31 december 2024: 49 hushåll

Totalt antal hushåll med ekonomiskt bistånd per 31 december 2025: 45 hushåll

Antalet hushåll har minskat med 8% jämfört med samma period förra året.

Totalt utbetalt ekonomiskt bistånd under tiden 2024: 5.592 tkr

Totalt utbetalt ekonomiskt bistånd under tiden 2025: 5.896 tkr

Ekonomiskt bistånd har under 2025 ökat med 5% jämfört med 2024.

Resultat av kostnaden för ekonomiskt bistånd (kr/inv) (Kolada ID N31001) för 2025 går vid verksamhetsberättelsen upprättande inte att ta fram. Resultatet för 2025 planeras för publicering i Kolada under v. 35 2026.

Resultat 2023: 2.106 (kr/inv) och 2024: 3.171 (kr/inv)

Måluppfyllelse: **GRÖN**

Kommunfullmäktiges mål:

En attraktiv hållbar framtidskommun med tillväxt av invånare, näringsliv och ekonomi

Socialnämndens mål:

Socialnämnden ska bidra till ett hållbart samhälle ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv

Indikator:

Öka antalet digitala ansökningar

Långsiktig planering för nämndens målgrupper är förelagda kommunfullmäktige enligt nya socialtjänstlagen

Måluppfyllelse:

Aktiviteter har gjorts för att öka antalet digitala ansökningar:

- Handläggare på ekonomiskt bistånd har arbetat aktivt med att uppmuntra medborgare att ansöka och lämna in underlag digitalt.
- Uppmaning och information om hur det går till har gjorts vid varje månadsplanering med klient.

Antal digitala nyansökningar ekonomiskt bistånd för 2024: 25.

Antal digitala nyansökningar ekonomiskt bistånd för 2025: 39.

Antalet digitala nyansökningar har ökat med 56 % jämfört med samma period förra året.

Antal digitala återansökningar ekonomiskt bistånd för 2024: 90.

Antal digitala återansökningar ekonomiskt bistånd för 2025: 100.

Antalet digitala återansökningar har ökat med 11 % jämfört med samma period förra året.

Måluppfyllelse: **GRÖN**

Aktiviteter har inte genomförts för långsiktig planering för nämndens målgrupper:

Inga aktiviteter har genomförts. Det krävs ett kommunövergripande arbete som det inte har funnits resurser till. Socialnämnden har ansvaret för att driva arbetet men det behövs en arbetsgrupp med representanter från ett flertal förvaltningar.

Måluppfyllelse: **RÖD**

Kommunfullmäktiges mål:

En kompetent, attraktiv, transparent, hållbar och effektiv organisation

Socialnämndens mål:

För att på bästa sätt tillgodose invånarnas behov ska socialförvaltningen vara en kompetent, attraktiv, transparent och effektiv organisation

Indikator:

Sjuktalet sänks

2,0 tjänster som socialsekreterare är tillsatta

1,0 tjänst som enhetschef på Hemgården är tillsatt

Måluppfyllelse:

Aktiviteter har gjorts för att sänka sjuktalet:

Enheterna Hemtjänst, Hemgården och Klockarbergsgården:

- Sjukrutinen är att man sjukskriver sig till bemanningen och sedan till enhetschef.
- Enhetschef ringer dag 3 till personal.
- Rehabsamtal genomförs efter fyra sjuktillfällen på ett år. Då informeras det om att det kan bli ett första dagsintyg.
- Om sjukskrivningen fortlöper med korttidsfrånvaro så begärs ett förstadagsintyg.

Aktiviteterna är inte fullt implementerade på alla tre enheter.

På Klockarbergsgården har sjukfrånvaron minskat från 12,04% 2024 till 10,40% 2025.

På Hemgården har sjukfrånvaron minskat från 12,22% 2024 till 9,47% 2025.

På Hemtjänsten har sjukfrånvaron minskat från 13,65% 2024 till 9,43% 2025.

På Socialförvaltningen har totala sjukfrånvaron minskat från 11,05% till 9,27% 2025.

Aktiviteter har gjorts för att tillsätta de vakanta socialsekreterartjänsterna:

- I samband med annonsering av tjänsterna genomförs ett aktivt arbete i sociala medier för att ge en positiv beskrivning av socialförvaltningen och Skinnskattebergs kommun.
- Medarbetarna i socialförvaltningen delar aktivt annonserna på sociala medier.

En av tjänsterna är tillsatt. En inventering och omfördelning av arbetsuppgifterna har resulterat i att IFO-enheten inte har tillsatt den vakanta tjänsten med en konsult under 2025. Rekrytering pågår för att tillsätta tjänsten.

Aktiviteter har gjorts för att tillsätta tjänsten som enhetschef på Hemgården:

Senaste rekryteringen genomfördes under december 2025 och tjänsten är tillsatt.

Måluppfyllelse: **GRÖN**

Socialnämndens mål:

Kommuninvånarna i Skinnskatteberg ska ha en socialtjänst som är lätt att komma i kontakt med

Indikator:

Digitala ansökningar inom vård och omsorg införs

Måluppfyllelse:

Det finns förberett i datasystemet för att det ska vara möjligt att ansöka digitalt, men är ännu inte i gång då det behövs konfigureringar. En del arbete är genomfört under 2025. Planeringen är att detta ska kunna lanseras under våren 2026.

Måluppfyllelse: **RÖD**

Förväntad utveckling, verksamhet och måluppfyllelse

Bedömningen är att störst påverkan på verksamhet och måluppfyllelse har personalförsörjning, rekryteringsbehov och tidsutrymme. Det har blivit tydligt att det finns behov av en befattning/roll i socialförvaltningen som leder, driver och planerar arbetet med måluppfyllelse och kvalitetsutveckling. Resultatet av måluppfyllelse är god och största delen av målen har uppfyllts under 2025. Det finns ett stort engagemang ute i verksamheterna och medarbetarna på socialförvaltningen gör ett mycket gott arbete dagligen.

Viktiga händelser under året

Nya socialtjänstlagen trädde i kraft 2025-07-01. Arbetet med omställningen till den nya socialtjänstlagen har fortgått kontinuerligt och fungerat bra. Socialförvaltningen har inte stött på några större svårigheter i omställningen. Det är dock ett flerårigt arbete innan omställningen är fullföljd.

2025-05-19 fattade socialnämnden beslut om differentierade arbetsuppgifter inom äldreomsorgen. Differentierade arbetsuppgifter inom äldreomsorgen innebär att verksamheten delas upp mellan olika personalkategorier för att effektivisera och höja kvaliteten. Utbildad personal (undersköterskor) fokuserar på omvårdnad och medicinska insatser, medan servicepersonal (vårdbiträden/servicetekniker) sköter städ, tvätt och inköp.

Arbetsättet skulle ha startat på Klockarbergsgården 2025-09-29 i samband med att en ny schemaperiod startade. Detta har dock inte genomförts på grund av brist på personal.

Personalförsörjningen inom socialförvaltningen är ett pågående arbete där fokus varit att rekrytera till de tjänster som är vakanta. IFO-enheten har haft de största svårigheterna att rekrytera socialsekreterare med adekvat utbildning. Under tiden har flera konsulter varit tillsatta på flera av tjänsterna vilket har varit en dyr lösning. Sedan augusti är dock alla tjänster tillsatta förutom en socialsekreterare till barn och ungdom. En inventering och omfördelning av arbetsuppgifter har genomförts vilket har lett till att tjänsten inte kommer att vara tillsatt med konsult fr.o.m. 2025-09-01. Fortsatta rekryteringar har gjorts för att tillsätta tjänsten.

Inom hemsjukvården finns en konsult tillsatt som arbetsterapeut. Rekrytering har genomförts och en arbetsterapeut är anställd från och med mars 2026.

Sommaren 2025 har fungerat mycket bra. Det har varit lugnt kring både personal och verksamheter. Värmeböljan hanterades på ett mycket bra sätt, brukarna inom alla verksamheter fick en trygg och säker vård. IFO-enheten har haft en rimlig arbetsbelastning.

Samtliga tjänster inom ledning tillsatta. På IFO-enheten har vikarie säkerställt verksamheten under stora delar av 2025. På särskilt boende äldre har vikarie säkerställt verksamheten till och med 2025-12-31. På LSS/Socialpsykiatrienheten har tjänsten enhetschef varit tillsatt av en konsult under tiden 2025-05-27 till 2025-10-31. Vilket har varit en dyr lösning. Efter 2025-10-31 har olika tillfälliga lösningar gjorts för att säkerställa verksamheten.

Under vintern 2025 bedömde socialförvaltningen att en organisationsförändring skulle främja både verksamhetens effektivitet och kvalitet.

Planering för organisationsförändringen genomfördes och fr.o.m februari 2026 skulle följande förändringar verkställas:

Området socialpsykiatri, det vill säga boendestödjare och daglig sysselsättning SoL flyttas från LSS/Socialpsykiatri-enheten till IFO-enheten (Individ- och familjeomsorgen). Medarbetarna har sina lokaler i Smedjan på Aspebäcken. Organisationsförändringen görs utifrån att socialpsykiatri är den typ av verksamhet som finns inom Individ- och familjeomsorgen. LSS-enheten blir då en enhet som arbetar för den målgrupp som tillhör personkretsen LSS.

Ansvar för att verkställa insatserna kontaktperson, stödfamilj, avlösare och ledsagare flyttas från LSS/socialpsykiatrienheten till IFO-enheten.

På IFO-enheten finns en familjehemssekreterare med lång erfarenhet av att ordna kontaktpersoner och stödfamiljer samt att handleda och följa upp uppdragen.

Avvecklingen av Arbetsmarknadsenheten har genomförts och var slutligt genomförd i slutet av september. Det som försenades var tömning och städning av lokaler. Detta innebar även extra kostnader för socialförvaltningen.

Äldreomsorgslyftet är ett statsbidrag som ska stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid. Statsbidraget ges som ersättning för personalkostnaderna för personalen som studerar och kan inte användas till andra kostnader.

Äldreomsorgslyftet på socialförvaltningen har gått över budget med cirka en miljon kronor. Detta på grund av bristande information kring hur lön, sociala avgifter och ob-ersättningar skulle hanteras i samband med redovisning av äldreomsorgslyftet. Det handlar om att man har beviljat fler utbildning inom äldreomsorgslyftet kontra storleken på statsbidraget.

För att säkerställa att detta inte sker under 2026 kommer månatlig uppföljning tillsammans med ekonomiavdelningen och socialförvaltningens enhetschefer att ske.

Ett aktivt arbete har genomförts under året för att få en ekonomi i balans. Socialförvaltningen har uppnått ett gott resultat i detta arbete.

Ekonomi

Verksamhet	Bokslut 2025 nettokostnad	Budget 2025	Avvikelse 2025	Bokslut 2024 nettokostnad
Verksamhet nettokostnad	133 024	132 108	-916	146 281
Förvaltning och socialnämnd	10 839	14 360	3 520	9 313
Myndighetsutövning	23 780	24 834	1 054	30 890
Arbetsmarknadsenheten	412	0	-412	5 177
LSS-enheten	16 978	10 874	-6 104	17 041
Hemgården	25 820	25 164	-656	27 477
Hemtjänst	22 412	21 776	-636	21 619
Klockarbergsgården	22 546	23 685	1 139	23 375
Hemsjukvård	10 237	11 415	1 179	11 388

Kommentarer:

Socialförvaltningen:

Resultatet visar på ett budgetunderskott för 2025 med -916 tkr.

2025 har kostat 916 tkr mer än budget. I jämförelse med vad verksamheterna kostade 2024 är det 11 907 tkr mindre. Årsresultatet 2024 var -12 823 tkr. Alla enheter inom socialförvaltningen har förbättrat sina resultat i jämförelse med 2024. Detta visar på ett effektivt resursutnyttjande och ett stabilt arbete med planering och prioritering inom verksamheterna.

Förvaltning och socialnämnd:

Resultatet visar på ett budgetöverskott för 2025 med +3 520 tkr. År 2024 hade enheten ett överskott med +4 080 tkr. Budgetöverskottet består främst av en vakant tjänst Socialt ansvarig samordnare (SAS), under två enhetschefers frånvaro har ersättare inte varit inne under hela frånvaroperioden samt lägre kostnader för licensavgifter än beräknat.

Under ca fem månader 2025 uppstod ett behov av att ta in en konsult som enhetschef till en kostnad av ca 900 tkr.

Myndighetsutövning; IFO-enheten:

IFO-enheten har ett budgetöverskott för 2025 med +1 054 tkr. År 2024 hade enheten ett underskott med -7 595 tkr.

Budgetöverskottet består av minskade konsultkostnader. Detta beror på lyckade rekryteringar där ordinarie personal har ersatt konsulter. Sista december är IFO-enheten helt konsultfria, vilket kan jämföras med 2, 5 konsulter under början av 2025. Överskottet beror även på minskade kostnader för HVB-placeringar för både vuxna och barn.

Inom öppenvård vuxna finns budget för öppenvård i egen regi. Resultatet visar på ett överskott på 859 tkr jämfört med budget. En förklaring är att öppenvården inte kunde starta 1 januari 2026 som planerat. Kostnader för inköp av inventarier, material och personalkostnader för öppenvården har därmed varit lägre än beräknat.

Ekonomiskt bistånd har fortsatt varit svår att finansiera inom ram och har ett underskott på -1 265 tkr. Dock är det en minskning av underskottet jämfört med resultatet per sista oktober som visade på -1 600 tkr.

Budget har överskridits gällande utgifterna för familjehem barn och unga. Enligt nuvarande prognos är förhoppningarna att utgifter för familjehemsvård gällande barn och unga kommer att minska under 2026. Detta då IFO-enheten fortsatt arbetar aktivt med det förebyggande arbetet. Ytterligare åtgärder under 2026 är att arbeta aktivare med rekrytering av egna familjehem, vilket förväntas minska kostnaderna för familjehemsvården.

Arbetsmarknadsenheten (AME):

AME uppvisar ett underskott med -412 tkr. AME avvecklades under 2025 enligt socialnämndens beslut. Avvecklingen var slutförd 1 april 2025. Kostnader för hyra av lokaler fanns kvar t.o.m 31 augusti 2025 pga. långa uppsägningstider. Dessa kostnader gick dock på enheten Förvaltning och socialnämnd.

Enligt konteringar avser de 412 tkr Sysselsättningsprojekt med 26 tkr och Daglig sysselsättning LSS med 386 tkr. Förklaringen till dessa kostnader är att de har felkonterats.

LSS-enheten:

LSS-enheten har ett budgetunderskott för 2025 med -6 104 tkr. År 2024 hade enheten ett underskott med -797 tkr.

Socialnämnden fattade 2025-09-08 beslut om genomlysning av enheten LSS/Socialpsykiatri. Beslutet fattades till stor del med anledning av det budgetunderskott som enheten visade under 2025.

Avvikelsen kan till största del förklaras med att budgeten minskat med 5,37 mkr mellan år 2024 och 2025. Den minskade budgeten förklaras med att såväl Lotsen och Smedjan avvecklades. Korttidsboendet i Smedjan avvecklades, men lokalen finns kvar och ska finnas kvar varför hyran fortfarande bekostas av LSS-enheten. Verksamheten Lotsen finns också kvar, liksom lokalen till och med september 2025. Dessutom har budgeten för personlig assistans minskat avsevärt trots att verksamheten inte förändrats, vilket också förklarar underskottet. Sammanfattningsvis har budgeten minskat väsentligt mer än vad som varit planerat, och möjligt, i verksamheten.

En fördelning i internbudget 2026 måste därför göras. De enheter som uppvisar ett positivt resultat 2025 fördelar därför pengar till LSS-enheten; Hemsjukvården 770 tkr, Klockarbergsgården 840 tkr samt Förvaltning och socialnämnd 1 075 tkr.

Kommunfullmäktige fattade beslut om preliminära budgetramar 2025-06-09, § 80 och hade då tilldelat 673 000 kronor extra till socialnämnden.

Socialnämnden beslutade 2025-09-08, § 112 att dessa 673 000 kronor skulle kvarstå för politiska prioriteringar inom socialnämndens verksamhetsområden.

2025-10-13, § 119 fastställde Kommunfullmäktige budgetramarna och Socialnämndens preliminära budget blev fastställd.

I förslag till internbudget 2026 föreslår socialförvaltningen att den politiska prioriteringen är LSS-enheten och att 673 000 kronor fördelas till LSS-enheten. Motiveringen till detta är att det vid genomlysning av LSS-enheten har framkommit att enheten har felbudgeterats vilket lett till ett budgetunderskott på 6 104 000 kronor under verksamhetsåret 2025.

Hemgården:

Hemgården har ett budgetunderskott för 2025 med -656 tkr. År 2024 hade enheten ett underskott med -5 063 tkr.

Ett aktivt arbete för att minska den höga sjukfrånvaron har gett ett positivt resultat. Sjuklönerna 2024 uppgick till 382 tkr och 2025 uppgick de till 268 tkr, vilket är en minskning på 30%.

På grund av den låga beläggningen på särskilt boende under 2025 så har enheten fattat beslut om att inte tillsvidareanställa ny personal vid avslutade tjänster. I stället optimerar man resursanvändningen genom att nyttja befintlig personal och deras tillgängliga tid.

Kostnader vid inköp av livsmedel har minskat genom att man väljer mer kostnadseffektiva produkter samt genom att analysera dom faktiska inköpen.

Behovet av resursförstärkning under november och december på korttidsboendet har fört med sig extra personalkostnader, totalt 244 tkr extra.

Att återställa rum från tidigare kontor till boenderum på korttidsboendet har medfört oförutsedda kostnader.

Hemtjänst:

Hemtjänsten har ett budgetunderskott för 2025 med -636 tkr. År 2024 hade enheten ett underskott med -2 093 tkr.

Under 2025 har enheten rekryterat fler vikarier för att minska övertidsersättningen och arbetat med att minska antalet vikarier och i stället flytta vikarier mellan verksamheterna vid behov.

Alla medarbetare har gått utbildning i inkontinens och sjuksköterskor och ombud från Tena har kontinuerligt gjort uppföljningar vilket har lett till en besparing på 30,90% från föregående år.

Strukturerat upp samarbetet mellan planerare/bemanning och enhetschef.

Nytt schema har gett tillgänglig tid och en bättre effektivitet där schemat är lagt efter verksamhet och brukare.

Ett aktivt arbete för att minska den höga sjukfrånvaron har gett ett positivt resultat.

Klockarbergsgården:

Klockarbergsgården har ett budgetöverskott för 2025 med +1 139 tkr. År 2024 hade enheten ett underskott med -1 739 tkr.

Under 2025 har enheten arbetat med att minska antalet vikarier och i stället flytta befintlig personal. Trots detta ökade kostnaden för timanställda något. Detta beror på att fler timvikarier som man tar in är utbildade undersköterskor och då har en högre lön än vårdbiträden.

Alla medarbetare har gått utbildning i inkontinens och sjuksköterskor och ombud från Tena har kontinuerligt följt upp vilket lett till en besparing på 36% från föregående år.

Enhetschef har själv tagit över ansvaret för inköp av förbrukningsmaterial och engångsartiklar vilket lett till minskade kostnader med 33%.

Medarbetarna är fortsatt restriktiva med inköp och är ombedda att handla mer om det t ex är extrapris på varor man använder mycket av vilket gett en besparing på 5,4%.

Ett aktivt arbete för att minska den höga sjukfrånvaron har gett ett positivt resultat. Sjuklönen minskade under 2025 med 23,6%.

Hemsjukvården:

Hemsjukvården har ett budgetöverskott för 2025 med +1 179 tkr. År 2024 hade enheten ett underskott med -972 tkr.

Kostnaderna inom hemsjukvården har minskat från cirka 9 286 tkr till 8 582 tkr jämfört med 2024. Detta visar på ett effektivt resursutnyttjande och ett stabilt arbete med planering och prioritering inom verksamheten

Kostnader inom paramedicin har minskat från 2 054 tkr till 1 726 tkr jämfört med 2024.

En stor del av insatsen har handlat om att skapa ordning och reda i verksamhetens ekonomiska flöden. Samtidigt har man arbetat med att rätta till och reda ut äldre felaktigheter, vilket har bidragit både till en mer tillförlitlig budgetuppföljning och till en stabilare ekonomisk grund framåt.

Sjuklönekostnaderna har minskat med cirka 17,6 tkr jämfört med 2024. Minskningen bedöms vara kopplad till god personalplanering, stabil bemanning och ett mer hållbart arbetsmiljöarbete.

Kostnaderna för timanställda har minskat med cirka 186 tkr jämfört med 2024. Anledningen till minskningen är ett gemensamt arbete och planering, ökad kontinuitet i ordinarie personalgrupp och minskat behov av att ta in timvikarier.

Kostnaderna för tillfällig inhyrd personal har minskat med 728 tkr jämfört med 2024.

Verksamheten har i princip inte haft behov av hyrsjuksköterskor under året.

Paramedicin har haft en konsult från augusti till årsskiftet ca 3 dagar i veckan.

Genom noggrann uppföljning och effektivare beställningsrutiner har kostnaderna för engångsartiklar och förbrukningsmaterial minskat med 10,9 tkr, vilket motsvarar en reduktion med cirka 70 %.

Investeringsprojekt, tkr	Nettoutgift 2025	Budget 2025	Budgetavvikelse 2025
	558	800	242
Välfärdsteknik	338	500	162
Arbetsmiljö	38	150	112
Möbler Särskilda Boenden	183	150	-33

SN 2026-20-700

Rapport om gynnande beslut enligt 11 kap 1 § Socialtjänstlag (2025:400) och enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade som inte verkställts inom tre månader kvartal 4 2025

Samtliga socialnämnder ska en gång i kvartalet lämna statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen och enligt 9 § Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, samt beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten har avbrutits.

Handläggare: Ritwa Frang
Socialförvaltningen

Mottagare: Socialnämnden

Rapport om gynnande beslut enligt 11 kap 1 § Socialtjänstlag (2025:400) och enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade som inte verkställts inom tre månader kvartal 4 2025

Bakgrund

Samtliga socialnämnder ska en gång i kvartalet lämna statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen och enligt 9 § Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, samt beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten har avbrutits.

Ärende

Antalet beslut enligt 9 § LSS som inte är verkställda inom tre månader är ett. Beslutet avser bostad med särskild service för vuxna i form av servicebostad. Kommunen har inte servicebostad i egen regi varför olika externa alternativ har erbjudits den enskilde.

Anledningen till att beslutet inte har verkställts är att den enskilde har avböjt de erbjudanden som kommunen lämnat.

Antal beslut enligt 11 kap 1 § SoL som inte är verkställda är ett. Beslutet avser daglig sysselsättning, socialpsykiatri. Anledningen till att beslutet inte är verkställt är att socialförvaltningen inte har kunnat hitta en lämplig sysselsättning för den enskilde.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige

att lägga informationen till handlingarna.

Underskrift:

Ritwa Frang

Socialchef

Beslutet skickas till:

Akten

kommunstyrelsen

kommunfullmäktige

Tillsynsplan alkohollagen 2026

Enligt 9 kap. 2 § 3 st. alkohollagen (2010:1622) är kommunerna skyldiga att upprätta en tillsynsplan som ska tillsändas Länsstyrelsen. Tillsynsplanen ska fungera som ett stöd i dialogen mellan Länsstyrelsen och kommunen. Det primära syftet med tillsynsplanen är att den ska fungera som ett stöd för den direkta tillsynsverksamheten och att tillsynen bedrivs i den utsträckning som behövs för att kontrollera att bestämmelserna enligt alkohollagen efterlevs.

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål.

Handläggare: Ritwa Frang
Socialförvaltningen

Mottagare: Socialnämnden

Tillsynsplan alkohollagen 2026

Bakgrund

Enligt 9 kap. 2 § 3 st. alkohollagen (2010:1622) är kommunerna skyldiga att upprätta en tillsynsplan som ska tillsändas Länsstyrelsen. Tillsynsplanen ska fungera som ett stöd i dialogen mellan Länsstyrelsen och kommunen. Det primära syftet med tillsynsplanen är att den ska fungera som ett stöd för den direkta tillsynsverksamheten och att tillsynen bedrivs i den utsträckning som behövs för att kontrollera att bestämmelserna enligt alkohollagen efterlevs.

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål.

Ärende

Socialnämnden ansvarar i Skinnskatteberg kommun för tillsynen av serveringsställen enligt alkohollagen. Tillsynen ska ske systematiskt och på ett sådant sätt att alkoholpolitiska olägenheter undviks samt till skydd för folkhälsan. Tillsynen kan rendera i administrativa ingripanden från kommunens sida, men är i grunden till för att stödja näringsidkarna i kommunen så att de kan driva sin verksamhet i enlighet med de regler som gäller enligt lagar och förordningar.

Ett förslag om plan för tillsyn enligt alkohollagen 2026 är framtagen.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att anta föreslagen plan för tillsyn av serveringsställen enligt alkohollagen, planen avser tillsynsverksamhet för år 2026.

Bilaga

Förslag om plan för tillsyn enligt alkohollagen 2026

Ritwa Frang

Socialchef

Beslutet skickas till:

Akten

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Radomir Gocic, Alkoholhandläggare
0221-258 04
radomir.gocic@koping.se

Förslag om plan för tillsyn enligt alkohollagen 2026

Socialnämnden ansvarar i Skinnskattebergs kommun för tillsynen av serveringsställen enligt alkohollagen. Tillsynen ska ske systematiskt och på ett sådant sätt att alkoholpolitiska olägenheter undviks samt till skydd för folkhälsan. Tillsynen kan rendera i administrativa ingripanden från kommunens sida, men är i grunden till för att stödja näringsidkarna i kommunen så att de kan driva sin verksamhet i enlighet med de regler som gäller enligt lagar och förordningar

I Skinnskattebergs kommun tillämpas tillsynen när det gäller serveringstillstånd på ett sådant sätt att de ställen som säljer mest alkohol, och därmed också betalar mest tillsynsavgift, ska få den mest frekventa tillsynen. Förutom de inplanerade tillsynerna genomför kommunen också påkallade tillsyner. Tillsynerna är i regel alltid oanmälda men inte dolda.

Kommunen har ett gemensamt tillsynsansvar med Polismyndigheten när det gäller tillsyn enligt alkohollagen. Kommunen strävar efter att utöva tillsynen i samverkan med andra myndigheter i så stor utsträckning som det går.

Tillsyn av serveringsställen

Tillsyn av serveringsställen enligt alkohollagen sker på två sätt. Dels genom så kallad inre tillsyn, dels genom så kallad yttre tillsyn.

Inre tillsyn

Kommunens inre tillsyn av verksamheten sker för att se till att de förutsättningar, när det gäller personlig och ekonomisk lämplighet för tillståndshavare, fortfarande gäller. Den inre tillsynen är rent administrativ och genomförs löpande i huvudsak genom kreditupplysningstjänsten Syna.se. Tjänsten möjliggör bevakning av tillståndshavarna vilket innebär att handläggaren får information via e-post så fort det skett en förändring hos tillståndshavaren. Då tjänsten inhämtar uppgifter från bl.a. Skatteverket, kronofogdemyndigheten och bolagsverket, behöver fördjupande remisser endast skickas till dessa då det är påkallat och inte på regelbunden basis som tidigare. Genom detta har den inre tillsynen effektiviserats och i stor utsträckning automatiserats. Tillståndshavarna enligt alkohollagen lämnar även in en restaurangrapport där de redovisar inköp och försäljning av alkoholdrycker.

Yttre tillsyn

Den yttre tillsynen innebär besök på serveringsstället. Denna tillsyn sker i syfte att kontrollera att tillståndshavaren sköter serveringen i enlighet med alkohollagens regler. Den yttre tillsynen omfattar även kontroll av ordningsläget utanför serveringsstället. Den yttre tillsynen samordnas i regel alltid med polismyndigheten. I största möjliga mån samverkar kommunen även med Skatteverket, Kronofogden och Räddningstjänsten eller andra berörda myndigheter. Yttre tillsyn sker i regel alltid oanmält och kan äga rum närsomhelst under ställets öppettider.

I Skinnskattebergs kommun bör alla serveringsställen få yttre tillsyn vid minst ett tillfälle per år.

Förutom den yttre och inre tillsynen ska kommunen utgöra en stödjande funktion till tillståndshavarna i kommunen. Kommunen erbjuder därför utbildningar i ansvarsfull alkoholserving vid behov.

Serveringstillstånd i Skinnskattebergs kommun

Antal serveringstillstånd i kommunen den 1 januari 2026	6 stycken
Behov av minst ett tillsynsbesök/år	6 stycken

Förslag till beslut

Socialnämnden i Skinnskattebergs kommun föreslås besluta:

att anta föreslagen plan för tillsyn av serveringsställen enligt alkohollagen, planen avser tillsynsverksamhet för år 2026.

Radomir Gocic

Alkoholhandläggare

Uppföljning av Tillsynsplan alkohollagen 2025

Enligt 9 kap. 2 § 3 st. alkohollagen (2010:1622) är kommunerna skyldiga att upprätta en tillsynsplan som ska tillsändas Länsstyrelsen. Tillsynsplanen ska fungera som ett stöd i dialogen mellan Länsstyrelsen och kommunen. Det primära syftet med tillsynsplanen är att den ska fungera som ett stöd för den direkta tillsynsverksamheten och att tillsynen bedrivs i den utsträckning som behövs för att kontrollera att bestämmelserna enligt alkohollagen efterlevs.

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål.

Handläggare: Ritwa Frang
Socialförvaltningen

Mottagare: Socialnämnden

Uppföljning av Tillsynsplan alkohollagen 2025

Bakgrund

Uppföljning av tillsynsplanen enligt alkohollagen (2010:1622) är en central del av kommunernas lagstadgade ansvar för tillsyn av alkoholservice. Syftet är att säkerställa att serveringsställen följer alkohollagen och att kontrollera om förutsättningarna för tillståndet kvarstår. Uppföljningen sker genom både administrativa kontroller och platsbesök. Om uppföljningen visar brister kan kommunen vidta sanktioner enligt alkohollagen. Erinran eller varning: Vid mindre allvarliga brister. Återkallelse av tillstånd: Vid allvarliga eller upprepade brister.

Ärende

Socialnämnden ansvarar i Skinnskatteberg kommun för tillsynen av serveringsställen enligt alkohollagen. Tillsynen ska ske systematiskt och på ett sådant sätt att alkoholpolitiska olägenheter undviks samt till skydd för folkhälsan. Tillsynen kan rendera i administrativa ingripanden från kommunens sida, men är i grunden till för att stödja näringsidkarna i kommunen så att de kan driva sin verksamhet i enlighet med de regler som gäller enligt lagar och förordningar.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

Bilaga

Uppföljning av plan för tillsyn enligt alkohollagen 2025

Ritwa Frang
Socialchef

Beslutet skickas till:
Akten

Radomir Gocic, Alkoholhandläggare
0221-258 04
radomir.gocic@koping.se

Uppföljning av plan för tillsyn enligt alkohollagen 2025

Socialnämnden ansvarar i Skinnskattebergs kommun för tillsynen av serveringsställen enligt alkohollagen. Tillsynen ska bedrivas systematiskt och med syfte att förebygga alkoholpolitiska olägenheter, värna folkhälsan samt begränsa alkoholrelaterade risker. Tillsynsarbetet utgör även ett viktigt stöd för näringsidkare i kommunen och syftar till att skapa förutsättningar för en rättssäker tillämpning av lagstiftningen samt likvärdiga konkurrensförhållanden.

Tillsyn enligt alkohollagen

Under 2025 har samtliga serveringsställen i Skinnskattebergs kommun blivit föremål för minst en yttre tillsyn i enlighet med fastställd tillsynsplan. Tillsynerna har genomförts utifrån en risk- och behovsbedömning, med fokus på ordning och nykterhet, serveringsrutiner samt efterlevnad av alkohollagens bestämmelser.

De ärenden som handlagts under året har bestått av ett nytt stadigvarande serveringstillstånd, en tillsynsutredning med anledning av ändrade bolagsföreträdare samt sex ärenden avseende tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten. Ingen av tillsynerna eller utredningarna har resulterat i administrativa ingripanden enligt alkohollagen.

Förebyggande arbete och utbildningsinsatser

Parallellt med tillsynsarbetet har ett omfattande förebyggande arbete bedrivits. Under året har nya riktlinjer, taxor och delegationsordning tagits fram med anledning av den nya lagstiftningen om gårdsförsäljning.

Som en del av det förebyggande arbetet har personal från restauranger i Köping, Arboga, Kungsör samt Skinnskattebergs kommun erbjudits utbildning i ansvarsfull alkoholservice.

Under året deltog cirka 50 personer i utbildningen. Utbildningsinsatserna bedöms vara en viktig del i arbetet med att stärka kunskapsnivån inom branschen och förebygga alkoholrelaterade ordningsstörningar och överservice.

Bedömning

Förvaltningens samlade bedömning är att tillståndshavarna i Skinnskattebergs kommun bedriver sina verksamheter på ett tillfredsställande sätt och visar god följsamhet till gällande regelverk. Krögarna uppvisar en hög grad av samarbetsvilja och ett tydligt ansvarstagande i frågor som rör alkoholservice.

Radomir Gocic
Alkoholhandläggare

Genomlysning LSS

Den här genomlysningen genomförs på uppdrag av socialnämnden som 2025-09-08, § 112, beslutade:

- att ge uppdrag till förvaltningen att genomföra en genomlysning av enheten LSS/Socialpsykiatri
 - att inventera antal insatser och bedöma insatsernas kvalitet
 - att inventera personalbehov, kompetensutvecklingsbehov, samt att se över att schemaläggning är adekvat
 - att inventera lokaler och lokalbehov
 - att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån dessa att-satser, samt att genomlysningen presenteras vid december månads sammanträde.
-

Handläggare: Gunilla Westberg
socialförvaltningen

Mottagare: socialnämnden

Genomlysning LSS

Bakgrund

Den här genomlysningen genomförs på uppdrag av socialnämnden som 2025-09-08, § 112, beslutade:

- att ge uppdrag till förvaltningen att genomföra en genomlysning av enheten LSS/Socialpsykiatri
- att inventera antal insatser och bedöma insatsernas kvalitet
- att inventera personalbehov, kompetensutvecklingsbehov, samt att se över att schemaläggning är adekvat
- att inventera lokaler och lokalbehov
- att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån dessa att-satser, samt att genomlysningen presenteras vid december månads sammanträde.

Ärende

Under den tid som genomlysningen gjorts har det varit olika enhetschefer ansvarat för verksamheten då ordinarie enhetschef varit sjukskriven. Det har försvårat arbetet då det varit svårt att få en bild av helheten. Ordinarie enhetschef är fortfarande sjukskriven och en tillförordnad enhetschef på 50 % är tillsatt för boendet med särskild service, Domherren, och Daglig verksamhet. Socialpsykiatrin och kontaktpersonsverksamheten är tillfälligt placerade hos IFO enheten, en lösning som planeras bli permanent. Verksamheten personlig assistans hanteras tillfälligt av enhetscheferna för hemtjänsten och Hemgården.

Kvaliteten på insatserna har inte bedömts då det är svårt att göra i en enhet stadd i förändring, vilket påverkar kvaliteten på olika sätt. Det kan dock konstateras att det till stor del saknas rutiner och finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet med till exempel avvikelshantering.

Flytten av socialpsykiatri och kontaktpersonsverksamhet har höjt kvaliteten då det finns samordningsvinster med den kompetens som finns inom IFO.

Skälet för beslutet om genomlysning var det stora underskott som prognosticerades för 2025. En genomgång av ekonomin visar att enhetens budget, något oförklarligt, minskat med 5,37 miljoner kronor mellan åren 2024 och 2025. Det är en stor del av förklaringen till underskottet även om nettokostnadsavvikelsen visar att Skinskatteberg har något för höga kostnader för LSS.

Minskningen förklarades med att såväl Lotsen (socialpsykiatrin) och Smedjan (korttidsboendet) avvecklades. Korttidsboendet är avvecklat, men kostnaden för lokalen finns kvar. Planen var inte heller att avveckla Lotsen, endast att säga upp lokalen, av olika skäl har kostnaden för lokalen funnits kvar hela året.

De många byten av enhetschefer har påverkat utvecklingen av kvalitetsarbetet enligt SOSFS 2011:9 vilket bör intensifieras för att säkerställa att enheten når upp till de krav på kvalitet som finns.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna och

att ge förvaltningen i uppdrag att se över schemaläggning och bemanning på Domherren samt tillse att arbetet med att utveckla kvalitetsarbetet i enlighet med SOSFS 2011:9 intensifieras.

Underskrift:

Ritwa Frang
socialchef

Bilagor

Enheten för LSS och socialpsykiatri – en genomlysning

Beslutet skickas till:
Akten

Handläggare: Gunilla Westberg
socialförvaltningen

Mottagare: socialnämnden

Enheten för LSS och socialpsykiatri – en genomlysning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING _____	2
BESKRIVNING AV ENHETEN _____	2
EKONOMI _____	3
BEDÖMNING _____	5

Inledning

Den här genomlysningen genomförs på uppdrag av socialnämnden som 2025-09-08 beslutade:

- att ge uppdrag till förvaltningen att genomföra en genomlysning av enheten LSS/Socialpsykiatri
- att inventera antal insatser och bedöma insatsernas kvalitet
- att inventera personalbehov, kompetensutvecklingsbehov, samt att se över att schemaläggning är adekvat
- att inventera lokaler och lokalbehov
- att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån dessa att-satser, samt att genomlysningen presenteras vid december månads sammanträde.

Under den tid som genomlysningen gjorts har olika enhetschefer ansvarat för verksamheten då ordinarie enhetschef varit sjukskriven. Omsättningen på enhetschefer har försvårat arbetet då det varit svårt att få en bild av helheten. Ordinarie enhetschef är fortfarande sjukskriven och en tillförordnad enhetschef på 50 % är tillsatt för gruppboenden och daglig verksamhet. Socialpsykiatri och kontaktpersonverksamheten är tillfälligt placerade hos IFO enheten, en lösning som planeras bli permanent. Verksamheten personlig assistans hanteras tillfälligt av enhetscheferna för hemtjänsten och Hemgården.

Beskrivning av enheten

Enheten för LSS och socialpsykiatri har totalt 17 medarbetare. Enheten är fördelad i olika mindre områden; en gruppboende (Domherren), daglig verksamhet, boendestöd och dagverksamhet SoL, personlig assistans, kontaktpersoner, ledsagare, avlösarservice och stödfamiljer. Uppdraget har också omfattat att tillgodose behovet av att verkställa insatser inom LSS och socialpsykiatri som inte finns i kommunal regi. För närvarande pågår inga insatser i form av ledsagarservice eller avlösarservice.

Domherren

Domherren är en gruppboende enligt LSS med sex platser. Boendet är fullt sedan flera år tillbaka. På Domherren arbetar nio medarbetare, åtta av dem har schemalagd arbetstid och en har sin arbetstid förlagd till dagtid. Den medarbetare som arbetar dagtid följer med en av de boende till daglig verksamhet måndag, tisdag, torsdag och fredag 09:00 – 14:30.

De sex personer som bor på Domherren har varierande behov av hjälp. Två är nästan helt självständiga och inte i behov av särskilt mycket hjälp. I dag skulle de sannolikt inte beviljats boende i gruppboende, utan bedömts klara sig med insatser i form av hemtjänst eller boendestöd. En av de boende bedöms ha behov av ständig tillsyn. Övriga tre har relativt stora behov men är inte i behov av ständig tillsyn. Domherren har en minibuss som framför allt nyttjas på kvällar och helger. Bussen har tidigare delats med Daglig verksamhet och en återgång till den ordningen kommer att ske.

Enligt de tf enhetschefer som ansvarat för enheten under 2025 är en översyn av schemat nödvändig då det nuvarande schemat inte är adekvat för vare sig verksamhet eller ekonomi.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet har två medarbetare och 11 personer är beviljade insatsen. Sex av dem deltar i

Smedjans verksamhet på plats, tre på Omtanken, och två på andra arbetsplatser. De som har sin verksamhet på andra arbetsplatser är svåra att nå varför uppföljning inte sker som planerat.

På onsdagar och torsdagar är en i personalen tillsammans med de deltagare som har sin verksamhet på Omtanken, en förutsättning för att deltagarna ska kunna ha sin dagliga verksamhet där, den verksamheten uppfattas som meningsfull.

Deltagarna tar sig själva till Smedjan, cyklar eller promenerar. Den dagliga verksamheten på plats består i att montera rörlämmor, diska dosetter, hjälpa övriga enheter med sopsortering och transporter till återvinning, plocka skräp och sätta upp affischer med information om aktiviteter inom äldreomsorgen. De tömmer också kommunens alla hundlatriner. Punktinsatser, till exempel hjälp att tömma lokaler, genomförs vid behov. Deltagarna tycker också om att röra på sig och promenader är vanligt förekommande. Det är svårt att hitta lämpliga arbetsuppgifter och deltagarnas möjligheter att delta i olika uppgifter är varierande. Såväl deltagare som personal har matlådor med till lunch och äter tillsammans.

På onsdagar är den personalen som inte är på Omtanken ensam i verksamheten då den person som har en medföljare från Domherren är ledig på onsdagar. Daglig verksamhet har en minibuss till sitt förfogande. De har tidigare delat minibussen med Domherren, men tog över en buss från Arbetsmarknadsenheten när den lades ner. När det avtalet löper ut kommer verksamheterna åter att ha en gemensam buss.

Boendestöd

Boendestödet är riktat mot personer med psykiska svårigheter, beroendeproblematik och samsjuklighet. Inom boendestöd fanns tidigare 4 tjänster, två av dem var inte tillsatta. I samband med budgetarbetet inför 2025 ströks finansieringen för de 2 obesatta tjänsterna. 14 personer är beviljade boendestöd, och fyra personer har beslut om sysselsättning. Den sammanlagda beviljade tiden är 32,5 timmar i veckan.

Boendestödarna arbetar oftast ensamma hos sina klienter, om behov finns kan de arbeta tillsammans.

Verksamheten boendestöd planeras att flytta till enheten Individ- och familjeomsorg och kommer då att samverka med den öppenvård som ska startas.

Enheten ansvarar också för rekrytering och stöd till kontaktpersoner enligt LSS, för närvarande finns sju kontaktpersoner. Också den delen av enheten flyttas till Individ- och familj. LSS-enheten är en utförarverksamhet och att bevilja, rekrytera och stödjade kontaktpersoner bedöms ligga närmre myndighetsutövningen.

Personlig assistans

Det är för närvarande två av de personer som beviljats personlig assistans som valt att beslutet ska verkställas av kommunen. Behovet täcks av fyra anställda. Ytterligare två personer har beslut om personlig assistans men har valt andra utförare. De ersätts utifrån den schablonersättning som regeringen beslutat om, 347, 70 kronor per timme.

Ekonomi

Beslutet om genomlysning fattades till stor del med anledning av det budgetunderskott som enheten visade under 2025. Den avvikelserna kan till största delen förklaras med att budgeten minskat med 5,37 mkr mellan år 2024 och 2025. Den minskade budgeten förklaras med att såväl Lotsen som Smedjan avvecklas. Korttidsboendet i Smedjan avvecklades, men lokalen finns kvar – och ska finnas kvar varför hyran

fortfarande bekostas av LSS enheten. Verksamheten Lotsen finns också kvar, liksom lokalen till och med september 2025. Dessutom har budgeten för personlig assistans minskat avsevärt trots att verksamheten inte förändrats, vilket också förklarar underskottet. Kort sagt har budgeten minskat väsentligt mer än vad som varit planerat, och möjligt, i verksamheten.

Ett vanligt sätt att se om en verksamhet kostar ”rätt” är att titta på nettokostnadsavvikelsen – avvikelsen mellan nettokostnaden och referenskostnaden. Nettokostnaden är bruttokostnad minus bruttointäkt, och referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Till skillnad från andra verksamhetsområden beräknas referenskostnaden för LSS på kommunens beslut om insatser och inte strukturella faktorer.

Nettokostnadsavvikelsen för LSS är 9,3 % år 2024, det vill säga kostnaden 2024 var 9,3 % högre än statistiskt förväntat. Utvecklingen går dock åt rätt håll vilket tabellen nedan visar.

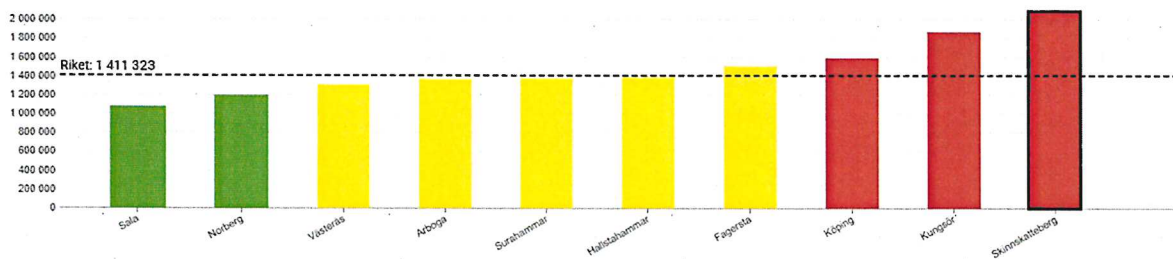
Nettokostnadsavvikelse LSS

	2020	2021	2022	2023	2024
procent	18,5	12,5	16,2	19,1	9,3
Miljoner kronor	4	3	3	4	2

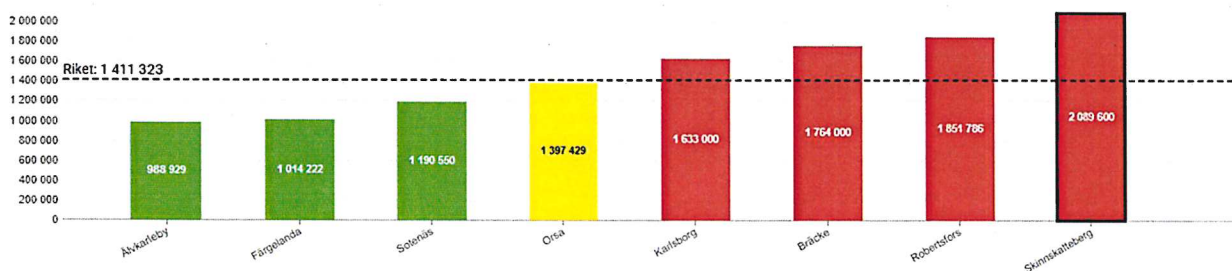
Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare

År: 2024

Västmanlands läns kommu... 2024

Kommuner i Västmanlands län

Liknande kommuner LSS, ID N28011

Förvaltningens bedömning

Det har under genomlysningens gång framkommit att enheten saknar ett systematiskt arbete med kvalitet enligt SOFS 2011:9. Det bedöms nödvändigt att det arbetet intensifieras för att säkerställa kvaliteten inom verksamheten.

Domherren

Enligt den konsultchef som tjänstgjorde under del av 2025 har två av de boende på Domherren ett så pass litet behov av omvårdnad att de till stor del klarar sig själva. Det gör att verksamheten skulle fungera även om personalen minskades från tre till två på kvällstid. Det skulle då vara möjligt att minska antalet medarbetare från nio till åtta personal. En kontakt med närliggande kommuner visar att 9 personal kan krävas för 6 boende, men då om samtliga har mycket stora behov av omvårdnad. Annars bedöms 8, möjligen 7 personal vara en rimlig bemanning.

Daglig verksamhet

De personer som beviljats daglig verksamhet har väldigt olika behov vilket ställer höga krav på personalen. En anställd på daglig verksamhet vistas 2 dagar i veckan hos Omtanken tillsammans med tre personer som har sin dagliga verksamhet förlagd där. Att medarbetaren är där är en förutsättning för att verksamheten ska kunna använda Omtanken för praktik och på Omtanken upplevs arbetsuppgifterna som meningsfulla. Utifrån att tre av deltagarna har sin verksamhet där och arbetsuppgifterna är meningsfulla bedöms det som rimligt.

Vid intervju med medarbetarna framkommer att det förekommit att deltagare uppträtt aggressivt och till exempel greppat hårt om medarbetares handled, det händer sällan, men kan förekomma. För att säkerställa en bra arbetsmiljö bör ensamarbete undvikas.

Boendestöd

Det boendestöd och den sysselsättning som är beviljad omfattar 32,5 timmar per vecka, en låg beläggning för två heltidstjänster. Gruppen bedöms ha utrymme för ytterligare arbetsuppgifter och då målgruppen i vissa delar är densamma som i den öppenvård som planeras inom enheten för individ- och familjeomsorg föreslås att arbetsgruppen införlivas i den. En sådan lösning minskar också sårbarheten i båda grupperna då målgruppen kan göra ensamarbete olämpligt. Boendestödet har idag budgeterat för två tjänster vilket bedöms tillräckligt.

Ekonomi

Med tanke på att budgeten minskade med drygt 5 miljoner kronor mellan år 2024 och 2025 samtidigt som verksamheten i stort sett – bortsett från korttidsboendet – varit densamma mellan åren är resultatet inte förvånande. Verksamhetens nettokostnad är något lägre år 2025 än 2024.

Förvaltningens förslag

Utifrån ovanstående föreslår förvaltningen att schemalaggningsen och bemanningen på Domherren ses över samt att arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet intensifieras så enheten når upp till de bestämmelser som finns i bland annat SOSFS:2011:9.

Initiativ om rutin för uttag ur belastningsregistret

I februari 2023 inkom Bo Öberg (M) med ett initiativ om rutin för utdrag ur belastningsregistret vid anställning inom vård och omsorg, dnr KS 2023-223-101.

Av initiativet framkommer att det bland Sveriges äldre och personer med funktionsvariation finns individer som kan ha svårt att hävda sina rättigheter och som inte sällan befinner sig i en stark beroendeställning till såväl familj som vänner, men också till den omsorgsverksamhet de har. Upplevelsen kan vara ännu mer påtaglig inom hemtjänst och personlig assistans då det ofta är många olika personer som ombesörjer omsorgen och bland annat hanterar deras mediciner. Att hemtjänsten har många anställda och därmed också stundtals hög personalomsättning ökar risken att personer med kriminellt förflutet ska få anställning, vilket Moderaterna med detta initiativ vill motverka.

Handläggare: Gunilla Westberg
socialförvaltningen

Mottagare: socialnämnden

Angående initiativ från Bo Öberg (M) om rutin för utdrag ur belastningsregistret vid anställning inom vård och omsorg

Bakgrund

I februari 2023 inkom Bo Öberg (M) med ett initiativ om rutin för utdrag ur belastningsregistret vid anställning inom vård och omsorg, dnr KS 2023-223-101.

Av initiativet framkommer att det bland Sveriges äldre och personer med funktionsvariation finns individer som kan ha svårt att hävda sina rättigheter och som inte sällan befinner sig i en stark beroendeställning till såväl familj som vänner, men också till den omsorgsverksamhet de har. Upplevelsen kan vara ännu mer påtaglig inom hemtjänst och personlig assistans då det ofta är många olika personer som ombesörjer omsorgen och bland annat hanterar deras mediciner. Att hemtjänsten har många anställda och därmed också stundtals hög personalomsättning ökar risken att personer med kriminellt förflutet ska få anställning, vilket Moderaterna med detta initiativ vill motverka.

Bo Öberg yrkar därför att kommunstyrelsen beslutar

att kommunchefen ges i uppdrag att tillse att den kommunala vård- och omsorgsverksamheten inför rutiner för utdrag ur belastningsregistret, samt,

att uppdraget ska genomfört senast 30 juni 2023, samt,

att återrapport gällande genomförandet av detta ärende lämnas vid kommunstyrelsens sammanträde i september 2023.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-04-04, § 93, att bifalla initiativet och ge socialnämnden i uppdrag att bereda frågan.

Ärende

Det finns inga upprättade rutiner för att begära utdrag ur belastningsregistret vid anställning inom socialförvaltningen. Vid anställningar som innebär arbete med barn begärs utdrag ur belastningsregistret enligt nu gällande lagstiftning. För vissa särskilt utpekade verksamheter finns krav på att göra kontroller mot belastningsregistret, och ibland även misstankeregistret, innan en person anställs eller på annat sätt deltar i verksamheten. Det gäller till exempel hem för vård eller boende för barn och unga samt stöd och serviceinsatser åt barn med funktionshinder, se lagen 2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn och lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder. Dessutom innehåller lagen (2013:852) om registerkontroll av

personer som ska arbeta med barn en reglering som innebär en rätt, men inte någon skyldighet för en arbetsgivare att göra en registerkontroll.

För arbete inom vård och omsorg har det saknats ett tydligt lagstöd för att begära registerutdrag vid anställning varför så inte skett i Skinnskattebergs kommun. Från och med 1 mars 2026 träder dock lagen om registerkontroll vid arbete i hemmet åt äldre personer eller vuxna personer med funktionsnedsättning (SFS 2026:43) i kraft. Lagen ger ett tydligt stöd i att begära utdrag ur belastningsregistret och misstankeregistret vid erbjudande om anställning.

Bedömning

Att så långt som möjligt säkerställa att de personer som arbetar inom vård- och omsorg inte har brottsliga eller skadliga avsikter är viktigt och registerkontroller utgör en del i den bedömningen. Socialförvaltningen bedömer det därför angeläget att rutiner för att begära utdrag ur belastnings- och misstankeregistret tas fram snarast.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att ge socialförvaltningen i uppdrag att snarast ta fram rutiner för att begära utdrag ur belastnings- och misstankeregistret inför anställning i äldreomsorgen.

Underskrift:

Ritwa Frang
socialchef

Beslutet skickas till:

Akten
socialchef

Äldre omsorgen – en genomlysning

En genomlysning av äldreomsorgen har genomförts och ska nu presenteras. En tjänsteskrivelse finns upprättad.

Handläggare:
Gunilla Westberg
socialförvaltningen

Mottagare: socialnämnden

Äldreomsorgen – en genomlysning

Bakgrund

Under 2024 och 2025 har konstaterats att det varit låg beläggning på korttidsboendet Viljan och dessutom flera tomma platser på såväl Hemgården som Klockarbergsgården. Det bedömdes, inte minst med anledning av socialförvaltningens ekonomiska läge, som nödvändigt att göra en genomlysning av äldreomsorgen och socialnämnden beslutade 2025-09-08, dnr: 2025-77-040, § 112 följande:

- att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en genomlysning av äldreomsorgen och se över beläggningen på särskilt boende (SÄBO),
- att se över personaltättheten inom SÄBO,
- att ta fram en plan för att se över beläggningen, samt att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån dessa att-satser, samt att genomlysningen presenteras vid december månades sammanträde.

Ärende

Under 2024 och första halvåret 2025, har det i genomsnitt funnits 14 tomma boendeplatser på korttidsboendet Viljan och de särskilda boendena Hemgården och Klockarbergsgården tillsammans. Antal belagda boendeplatser per en omsorgspersonal är bland de lägsta i landet. Slutsatsen blir att antalet platser kan minskas utan att riskera brister i kvalitet.

Gällande personal har det varit en relativt hög omsättning av enhetschefer och också svårt att rekrytera. Svårigheterna att rekrytera kan till viss del bero på en ansträngd arbetsmiljö. Enhetscheferna har relativt många medarbetare samt att de förväntas vara tillgängliga utanför sin arbetstid och då blir kontaktade av medarbetare. Att undersöka möjligheten att införa rullande schema för beredskap kan vara ett sätt att skapa en bättre arbetsmiljö vilket kan påverka möjligheterna att rekrytera.

Förslagen nedan avser att skapa en ekonomisk hållbarhet för de särskilda boendena samt att höja kvaliteten i vissa delar.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

- att avveckla korttidsavdelningen Viljan och att tre korttidsplatser inrättas på Hemgården och två korttidsplatser inrättas på Klockarbergsgården
- att förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att bygga upp ett team för rehabilitering i hemmet

- att förvaltningen får i uppdrag att arbeta för att kostenheten ska leverera samtliga måltider till både Klockarbergsgården och Hemgården
- att förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att införa enhetschef i beredskap

Underskrift:

Ritwa Frang
socialchef

Bilagor

Äldreomsorg – en genomlysning

Beslutet skickas till:
Akten

Handläggare: Gunilla Westberg
socialförvaltningen

Mottagare: socialnämnden

Äldreomsorg – en genomlysning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ÄLDREOMSORG – EN GENOMLYSNING	0
INLEDNING	2
BEFOLKNINGSPROGNOS	2
EKONOMI	3
BELÄGGNING KORTTIDSBOENDE OCH SÄRSKILT BOENDE	4
PERSONAL	5
MEDARBETARE	5
BEDÖMNING OCH FÖRSLAG	6
FÖRSLAG TILL BESLUT	7
KONSEKVENSBESKRIVNING	7

Inledning

Under 2024 och 2025 har konstaterats att det varit låg beläggning på korttidsboendet Viljan och dessutom flera tomma platser på såväl Hemgården som Klockarbergsgården. Det bedömdes, inte minst med anledning av socialförvaltningens ekonomiska läge, som nödvändigt att göra en genomlysning av äldreomsorgen och socialnämnden beslutade 2025-09-08 följande:

- att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en genomlysning av äldreomsorgen och se över beläggningen på särskilt boende, SÄBO
- att se över personaltätheten inom SÄBO,
- att ta fram en plan för att se över beläggningen, samt att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån dessa att-satser, samt att genomlysningen presenteras vid december månades sammanträde.

Befolkningsprognos

Enligt den befolkningsprognos Sveriges kommuner och regioner, SKR, sammanställt utifrån siffror från SCB kommer befolkningen i Skinskatteberg att minska. Minskningen gäller dock inte åldersgruppen 80+. Den gruppen beräknas öka med 72 personer.

+ 80 år	
2025	392
2030	444
2034	464

Om den grupp som enbart har trygghetslarm, matdistribution, ledsagning eller avlösning räknas bort var det i gruppen 80+ år 2024 62 personer, (ca 16 %) med hemtjänst som insats och 39 personer (ca 10 %) med heldygnsvård på särskilt boende. Det visar att det är många äldre som lever självständigt.

	Hemtjänst (inkl larm mm)	Hemtjänst (exkl larm mm)	Särskilt boende
80+	116	62	39

Om samma andel, 10 %, i gruppen 80+ är i behov av särskilt boende 2030 respektive 2034 innebär det 44 respektive 46 personer kommer att vara i behov av särskilt boende. En ökning med 5 respektive 7 personer.

Enligt en rapport (Effektivitet i äldreomsorg 2023) från Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, förväntas antalet äldre i riket öka och om 40 år kommer antalet som är över 80 år vara ca 1,2 miljoner. Den procentuella ökningen är störst den närmaste tioårsperioden när de stora åldersgrupperna födda på 40-talet börjar fylla 80 år. Längre fram i tiden är ökningen inte alls lika stor.

Behovet av äldreomsorg hänger också ihop med den ökande medellivslängden. Idag är den drygt 84 år för kvinnor och 81 år för män och den ökar i stort sett ett år per decennium. Det kan betyda att den genomsnittliga debuten för insatser från äldreomsorgen flyttas fram ett år varje decennium. Gruppen över 80 år kommer då att ha fler friska år framför sig jämfört med hur det var för några decennier sedan.

De senast åren har andelen äldre över 80 år som bor i särskilt boende minskat från drygt 21 % till ungefär 10 %. Minskningen är större än ökningen av medellivslängden vilket innebär att den inte enbart beror på bättre hälsa. Hur utvecklingen blir framöver kommer att ha stor påverkan på behovet av platser inom äldreomsorgen.

Ekonomi

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden (den strukturellt förväntade kostnaden). Resultat över noll tyder på ett högt kostnadsläge. Det kan bero på en hög ambitionsnivå men kan också tyda på låg effektivitet.

Äldreomsorgen i Skinnskatteberg har för 2024 en nettokostnadsavvikelse på 4,6 %. Äldreomsorgen kostade alltså 4,6 % mer än den strukturellt förväntade kostnaden.

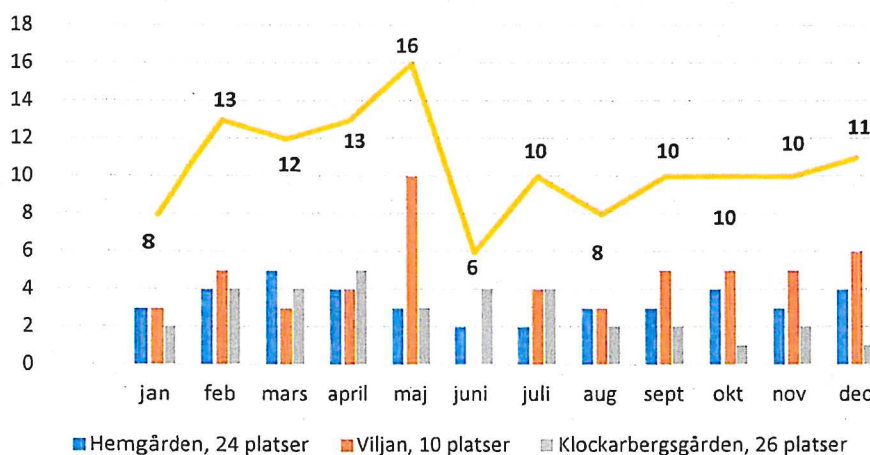

Även om nettokostnadsavvikelsen är lägre 2024 än 2023 finns behov av att se över andra delar av ekonomin. Till exempel inköp, i dagsläget köps till exempel frukost och mellanmål till de särskilda boendena från ICA i stället för att beställas av kostenheten. Kostenheten levererar lunch och middag. Tidigare levererade kostenheten också frukost och mellanmål, men då valmöjligheterna uppfattades som för begränsade avbröts samarbetet. Det har visat sig få konsekvenser på ekonomin liksom att det stundtals brustit i följsamhet till andra avtal vid inköp. Det är också svårt att säkerställa att de nationella riktlinjerna för måltider i äldreomsorgen följs när planering av måltider och mellanmål görs av flera.

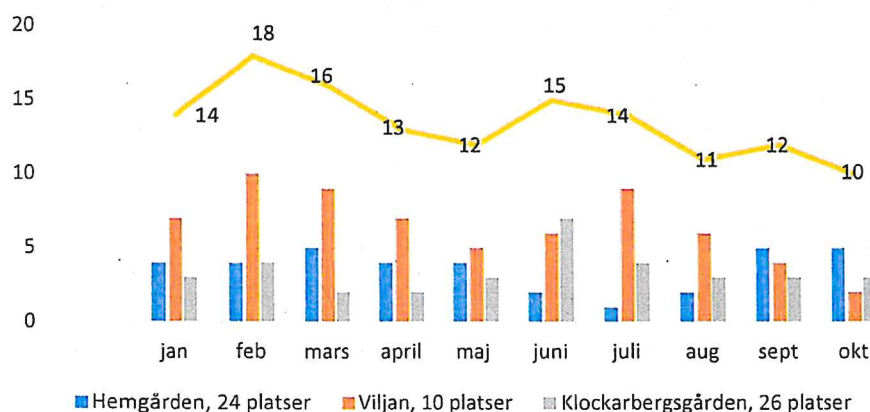
Beläggning korttidsboende och särskilt boende

Diagrammen nedan visar lediga platser 2024 och första halvåret 2025 på Viljan, Hemgården och Klockarbergsgården. Den gula linjen visar totala antalet lediga platser.

Lediga platser korttidsboende och säbo 2024

Lediga platser korttidsboende och säbo t o m oktober 2025

Det vi kan konstatera är att antalet lediga platser överstiger både det nuvarande och det i framtiden förväntade behovet med marginal.

I början av november 2025 fanns 1 ledig plats på korttidsboendet, 4 lediga platser på Hemgården och 2 på Klockarbergsgården.

Personal

Ledning

Enhetscheferna inom äldreomsorgen har 35 – 38 medarbetare, vikarier inte inräknade. Det är väl känt att arbetsgrupper inom offentlig sektor kan vara stora, särskilt inom vården. Forskning har länge pekat på att en stor arbetsgrupp gör det svårare för chefer att hinna med sitt uppdrag.

Forskare vid Institutet för stressmedicin i Göteborg har gjort en kunskapssammanställning om vad vi hittills vet. Om målet är att skapa goda arbetsplatser där människor trivs och utvecklas behövs mer fokus på de organisatoriska förutsättningarna än på den enskilde chefs förmågor. Forskningen visar tydligt att alltför stora arbetsgrupper innebär

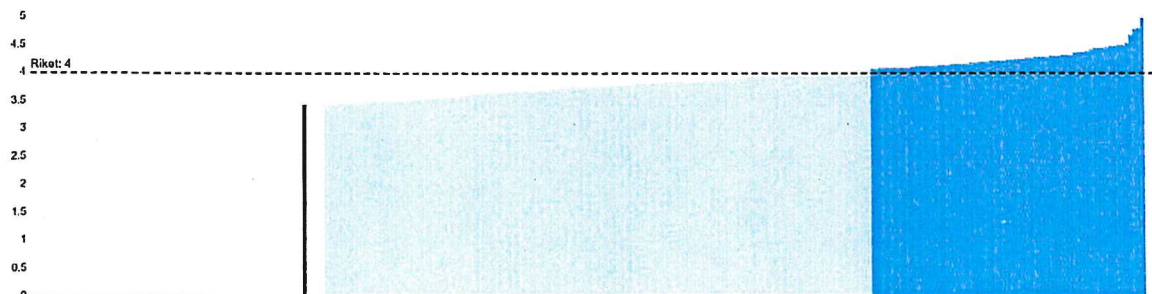
- Stressade och överbelastade chefer som leder sämre
- Sämre arbetssituation för medarbetarna, med mer missnöje och mindre engagemang
- Ökad personal- och chefsomsättning
- Fler tillbud och minskad nöjdhet hos de verksamheten riktar sig mot

Chefer inom omsorg och skola ansvarar i genomsnitt för dubbelt så många medarbetare som cheferna inom teknisk service som är ett område mer dominerat av män. (Källa: L. Corin och L Björk, 2017 SNS förlag, Chefers organisatoriska förutsättningar i kommunerna)

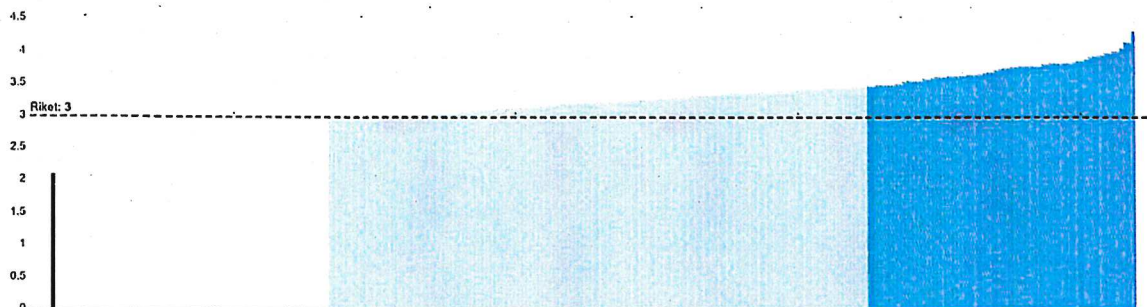
Enhetscheferna i Skinnskatteberg har, liksom sina kollegor i andra kommuner, ett högt antal medarbetare. De är också tillgängliga under helger för akuta situationer och det är mer regel än undantag att medarbetare tar kontakt. För att möjliggöra återhämtning också för enhetscheferna inom vård och omsorg kan beredskap vara ett alternativ. Enhetschef i beredskap är något som flera kommuner inrättat.

Medarbetare

Personaltätheten på Klockarbergsgården är 0,8, på Hemgården 0,72. Det arbetar såväl undersköterskor som vårdbiträden. På Klockarbergsgården skulle ett försök med differentierade arbetsuppgifter startats under hösten. Det har inte varit möjligt då personalsituationen varit ansträngd under hösten.

Bilden ovan visar belagda bostäder per en omsorgspersonal i särskilt boende, helgdagar år 2025. Kolada ID: N23581

Bilden ovan visar belagda bostäder per en omsorgspersonal i särskilt boende, vardagar år 2025. Kolada ID N23580

Jämfört med riket har Skinnskatteberg alltså en av de lägsta antal belagda boenden per personal i särskilt boende på helger och det allra lägsta antalet belagda boenden per personal på vardagar.

Bedömning och förslag

Såväl den beläggning som varit som trolig framtida utveckling pekar på att antalet platser på korttidsboende och särskilt boende för äldre bör minska. Det största överskottet av platser har över tid funnits på korttidsboendet Viljan där det kortare perioder varit helt tomt. Förvaltningen föreslår därför att korttidsboendet Viljan läggs ner och att korttidsplatser i stället tillhandahålls på Klockarbergsgården och Hemgården. För att tillgodose behovet av korttidsplatser är det möjligt att inrätta två korttidsplatser för personer med demens på Klockarbergsgården och tre på Granen eller Furan. Behovet av korttidsplatser varierar och det kan komma att uppstå situationer när behovet inte går att tillgodose omedelbart. Förvaltningen föreslår därför också att möjligheten att bygga upp ett team för att arbeta med rehabilitering i hemmet vid utskrivning från sjukhus undersöks.

Antal belagda boenden per en omsorgspersonal i särskilt boende är högt i en jämförelse med riket, på vardagar till och med högst. Det skulle kunna bero på att samma antal personal varit i tjänst trots den låga beläggningen. Då många andra kommuner har fler boenden per omsorgspersonal kan det vara aktuellt med en översyn av schemat.

Hyreskostnaden för Viljan och Sjubö för 2026 är vardera 302 823 kr. Att säga upp de lokalerna skulle ge socialnämnden en besparing på 605 646 kr. Därtill kommer en minskad kostnad för drift. Den personal som har sina kontor i källaren kan inte finnas kvar där utifrån problem med fukt och svartmögel i lokalerna.

Möjligheten att beställa livsmedel till frukost och mellanmål från kostenheten är en del som bör utredas vidare, inte enbart av ekonomiska skäl. Enligt de nationella riktlinjerna för måltider inom äldreomsorgen är undernäring en av de största utmaningarna inom äldreomsorgen. Där framgår att måltiderna i högre grad än idag behöver utgå från individens behov och önskemål, främja aptit och matglädje och bli en tydligare del av omvårdnaden. Kunskapen om till exempel näringsinnehåll i olika livsmedel torde vara högre hos kostenheten och bedömningen är därför att den enheten borde ansvara för att de nationella riktlinjerna följs.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

- att avveckla korttidsavdelningen Viljan och att tre korttidsplatser inrättas på Hemgården och två korttidsplatser inrättas på Klockarbergsgården
- att socialförvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att bygga upp ett team för rehabilitering i hemmet
- att socialförvaltningen får i uppdrag att arbeta för att kostenheten ska leverera samtliga måltider till både Klockarbergsgården och Hemgården
- att socialförvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att införa enhetschef i beredskap

Konsekvensbeskrivning

De i socialförvaltningens ledningsgrupp som ansvarar för äldreomsorgen har diskuterat vilka konsekvenser ovanstående förslag kan innebära.

Övertalighet personal

Vid en eventuell nedläggning av avdelning kommer viss personal att bli övertalig. Med tanke på bristen på undersköterskor och det relativt stora antalet vikarier som idag bemannar våra boenden bedöms den konsekvensen som hanterbar. Det innebär också att andelen undersköterskor i omsorgen kan öka.

När det inte längre finns behov av en verksamhet är det inte ekonomiskt försvarbart att fortsätta driva densamma.

Svårighet att erbjuda korttidsplats vid behov

Den konsekvensen bedöms relativt liten utifrån den beläggning som varit. För att i än högre grad undvika en sådan situation föreslås att möjligheten att starta ett team för rehabilitering i hemmet undersöks.

Minskad valmöjlighet till frukost och mellanmål

I samråd med kostenheten bör helt acceptabla alternativ kunna tas fram i syfte att öka kvaliteten och sänka kostnaden.

Enhetschef i beredskap

Enhetschefer inom kvinnligt dominerade områden har ofta sämre förutsättningar än de som verkar inom traditionellt manliga områden. Att införa beredskap för enhetschefer kommer att innebära en kostnad, samtidigt har omsättningen av enhetschefer inom förvaltningen varit relativt hög de senaste åren vilket i sig är kostsamt. Frågan är också om det är rimligt att förväntas finnas tillgänglig på sin lediga tid.

Källor:

L. Corin och L Björk, 2017 SNS förlag, Chefers organisatoriska förutsättningar i kommunerna

Information om Lotsens lokaler

Sektorchefen för Teknik och service informerar socialnämnden om den kommande renoveringen av Lotsens lokaler. Punkten avser att ge en övergripande bild av planerade åtgärder.

SN 2026-21-448

Rapport läkemedelsavvikelser för tiden 251101–251131

2025-02-17 beslutade Socialnämnden att förvaltningen månatligen ska rapportera in läkemedelsavvikelser till nämnden.

Denna rapport avser läkemedelsavvikelser för november månad 2025. En tjänsteskrivelse finns upprättad.

Handläggare: Ritwa Frang
Socialförvaltningen

Mottagare: Socialnämnden

Rapport läkemedelsavvikelser för tiden 2025-11-01—2025-11-30

Ärende

2025-02-17 beslutade Socialnämnden att förvaltningen månatligen ska rapportera in läkemedelsavvikelser till nämnden.

Denna rapport avser läkemedelsavvikelser för november månad 2025.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

Bilaga

Läkemedelsavvikelser november 2025

Ritwa Frang

Socialchef

Beslutet skickas till:
Akten

November		
Läkemedelsavvikelser		
Hemgården		
10:de	Kl. 20.00	Missat signera och räkna ner narkotika
Domherren		
1:a	Kl. 18.15	Missat ge läkemedel
11:e	Kl. 17.30	Ligger läkemedel i ryggsäcken
Klockarbergsgården		
2:a	Kl. 12.00	Missat ta kontroll av blodsocker
2:a	Kl. 08.00	Missat ge läkemedel dos påse 2
10:de	Kl.20.00	Gav läkemedlet fel tid
26:e	Kl.01.00	Missat räkna ner narkotika och signera
30:de	Kl.20.00	Ej signerat givet läkemedel
Viljan		
3:dje	Kl.20.00	Missat ge läkemedel
7:de	Kl.08.00	Glömt ge måltidsinsulin
23:dje	Kl.07.30	Läkemedel står obevakat på kontoret
23:dje	Kl.07.30	Läkemedel står obevakat på en byrå
Hemtjänst		
12:de	Kl.08.00	Glömt ge läkemedel
12:de	Kl.20.05	Gav ej läkemedel p.g.a alkohol
13:de	Kl.14.00	Ej signerat APPVA
17:de	Kl. 18.00	För sen signering APPVA
18:de	Kl.20.00	För sen signering APPVA
18:de	Kl. 20.00	Missat ge läkemedel

18:de	Kl. 22.30	Ej signerat
18:de	Kl.08.00	Ej signerat
19:de	Kl. 19.00	Ej signerat APPVA
21:a	Kl	För sent given dos APPVA
23:dje	Kl.08.00	Saknas dosett
25:e	Kl.08.00	Ej signerat APPVA
25:e	Kl.19.00	Ej signerat APPVA
26:e	Kl.20.00	Signerat för sent APPVA
26:e	Kl.08.00	Signerat för sent APPVA
26:e	Kl	Ej signerat APPVA
27:de	Kl. 22.00	Signerat för sent APPVA
28:de	Kl.20.00	Ej signerat APPVA
29:de	Kl.08.00	Ej signerat APPVA
Planering		
SSK		
1:a	Kl.08.00	Fentanyl plåster saknas? Fel nedräknat på lista
Extern		
12:e Skickas hem i dåligt skick och avlider		
26:e Ingen utskrivningsplan		
28:de Ingen utskrivningsplan		

Delegationsbeslut

Anmälan av delegationsbeslut som har inkommit.

Övriga rapporter

Här lämnas rapporter som inte hänförs till ärenden på dagens föredragningslista..

Delgivningar

Övriga frågor
